

Forsonede forskelligheder

Den Store Krig kaldes den. Det er nu 100 år siden, at 1. Verdenskrig sluttede. Krigen satte sin spor i millioner af familier. Mange mistede en søn, en ægtefælle, familiemedlemmer og venner. Og mange soldater vendte hjem mærket af krigen på krop og sjæl, mærket for livet.

⌘

Tusinder af monumenter står rundt omkring i europæiske landsbyer og byer og vidner om krigens gru. Et mindesmærke midt i byen, gravsten og mindsten på kirkegårdene og mindeplader i kirkerne.

Sidste lørdag var jeg til morgenandagt i Toftlund kirke, og jeg sad sådan, at jeg kunne se den store mindetavle over de faldne på den sydlige sideskibs østvæg. De mange navne på de døde fra sognet står hugget ind i marmor. Disse navne tilføjet fødsels- og dødsår vidner om, at de alle var unge mænd. Soldater døde på 1. Verdenskrige slagmarker. Nogle døde, fortæller inskriptionerne, i Rusland, andre i Flandern, ved Verdun, ved Somme og Arras.

Jeg har flere gange set det tilsvarende ved Gallipoli, hvor et af de andre grusomme slag fandt sted under 1 verdenskrig.

Kirkegårdene over de faldne ligger her nærmest på strandkanten, hvor soldaterne gik i land og snart faldt. Den store tyrkiske kirkegård med de mange faldne tyrkiske soldater ligger i det samme område. På alle disse steder finder man også plader og monumenter med angivelse af navne, fødsels og dødsdato, samt en stedsangivelse.

Det slår en her ligesom det gør ved de store kirkegårde ved vestfronten og i Toftlund for mig sidste lørdag, hvor omfattende krigen var og hvor langt omkring i verden, at der var familier, der mistede en søn, en elsket mand, en ven og familiemedlem.

Krig spreder sorg og savn, og den forbandede krig fra 1914-18 spredte sorg og savn rundt om i verden, helt ud i de mindste landsbyer.

⌘

Vi mennesker bor spredt og taler forskellige sprog, fortæller Babelsmyten os. Og set i sammenhæng med de øvrige myter, som fylder 1. Mosebogs indledende elleve kapitler (Syndefaldsberetningen, brodermordet, syndfloden og babelstårnet) så tegner der sig et ikke særligt flatterende, men meget virkelighedsnært og realistisk billede af vi menneskers liv i verden:

Vi lever ikke i paradiset og evner heller ikke at skabe paradiset eller selv nå himlen. Der skal ligefrem en Gud til, for at få os mennesker til at forstå, at vi skal have øje for vores næste, se ham og hende som vores bror og søster, og forstå, at vi har

ansvar for andre end os selv; at vi er kaldet til at tage vare på og værne om hinanden.

✠

Vi mennesker har egentlig let ved at begejstres, som mytens folk begejstredes, da de begyndte deres byggeri, tårnet til himlen, eller som det skete i flere europæiske lande ved Første Verdenskrigs begyndelse. Men hverken vores eget byggeri eller krigens rus kan samle eller forløse et folk. Vores bygninger har alle deres tid, og krigen med dens død og ufred er ond, sætter afstand, skaber sorg og savn, lægger livet øde og verden i ruiner.

Men sådan er verden, fortæller de bibelske myter. Jo, mennesket lever ikke paradiset og lever ikke i himmelen. Men skal vi så blot trække på skuldrene og acceptere livets vilkår? Eller kan vi ikke tillade os en vis på-trods-af- alting optimisme? Evangeliet vil meget mere, vil jeg mene. Vi kan med det kristne budskab i øret, meget mere: vi kan leve livet fuld af det håb, Gud fortsat nærer i os.

✠

Babelsmyten har nemlig en fortsættelse i beretningen Pinsedag om Helligåndens komme til jord. En dobbelthed, som Bjørn Nørgaard har understreget i sit værk her i kirken.

Vi mennesker lever spredt og forstår ikke hinanden, men Helligånden kommer pinsedag og alle dage siden overalt og til alle folk. Det vil derfor være forkert at tro, vi kun skal leve i en ånd og forståelse af, at vi er alle forskellige og lever for os selv i en forvirret, fragmenteret og krigerisk verden. Guds ånd er midt i blandt, og den blæser hvor Gud det vil.

Gud har selv meldt sig med en anden fortælling, en fortælling om, at han kommer til alle folk og til mennesker på alle sprog. Og det, han bringer os her, er håbet, et håb om følgeskab, venskab og kærlighed på trods af al menneskets tvetydighed. Han kalder os sine børn uanset vores etnicitet og rang og giver os håb om vores synders forladelse og det evige liv. Og han kalder på os hver og en og spørger os igen og igen: Hvor er din bror og din søster.

Hjælp os at leve i den ånd

I Jesu navn. Amen

